

רשם האגודות צריך ללכת

חברת הכנסת שלי יחימוביץ' בדיון בוועדת העבודה, הרווחה והבריאות 9.3.2010:

"אני חושבת, שזו הזדמנות לדון במידת האפשר בעצם קיומו של הגוף הזה, רשם האגודות: מהן הסמכויות המשפטיות שלו? מהן הסמכויות הסטטוטוריות שלו? האם הגוף הזה הוא לא אנכרוניסטי, באופן שבכלל לא מתאים למציאות הישראלית המורכבת היום? למה רשם האגודות נמצא בתפקידו כל כך הרבה שנים, 23 שנים, בלי שום כללי תחלופה מינימאליים, שחלים על כל תפקיד אחר?"

חבר הכנסת שאול יהלום בישיבת ועדת העבודה, הרווחה והבריאות 23.5.2005:

הי"ר שאול יהלום: מי זה רשם האגודות השיתופיות?
אהוד אמיתי, משרד רשם האג"ש: עורך-הדין אורי זליגמן. כבר קרוב ל-20 שנה הוא בתפקיד.

הי"ר שאול יהלום: שיהיה בריא, זה עוד יותר גרוע. ג'ודי, תואילי בבקשה לנסח מכתב לעורך-דין אורי זליגמן שהתברר בישיבה שאותם אנשים המתמנים למפרקים או לחוקרים אינם נבחרים במכרז. אני חושב שהדבר ראוי לתיקון, ואני מבקש את תגובתו.

פרופסור סמדר אוטולנגי ז"ל, מבכירי המומחים בנושא אג"ש בארץ ובעולם, 7.11.1999:

"סמכויותיו הסטטוטוריות של רשם האגודות מרובות מידי. אני נוהגת לומר לגביו ש"האח הגדול מתגמד לעומתו", ושזמן צריך היה לבחון את מכלול סמכויותיו, לברר את הצדקתן, ולא נעשתה חקירה של ממש".

הצטברות טענות בדבר אופן התנהלותו של רשם האגודות השיתופיות, עו"ד אורי זליגמן, מחייבת להביא לסיום שירותו בתפקיד ולפיצול סמכויותיו בין גורמים שונים.

רשם האגודות השיתופיות מכהן בתפקידו כ-23 שנים ללא כללי תחלופה, ונראה כי הוא חסין מפני ביקורת ציבורית. במהלך כהונתו ננזף לא אחת ע"י מבקר המדינה וכמו-כן זכה בקיטונות זעם על פסיקות שפגעו במעמדן של אגודות שיתופיות ובחבריהן.

הרשם חולש על כ-15% מהמשק הישראלי: קיבוצים, מושבים, ארגוני קניות, והינו הפוסק בדינם של כמיליון חברי אגודות שיתופיות. כפועל יוצא מהיותו אחראי על הקיבוצים והמושבים הוא פוסק למעשה בעתידן של רבות מעתודות הקרקע של מדינת ישראל.

כתבת תחקיר במבט שני חושפת את דמות המסתורין, "מהחזקות במשק"...

תחקיר מבט שני חושף את כוחו הבלתי מוגבל של רשם האגודות ואופן השימוש בו. גורמי מדינה ונדל"ן משתמשים בנכסי הקיבוצים למטרת העשרתם של גורמים פרטיים, "כל זה באמצעות פקיד סודי המכונה רשם האגודות. אדם שמעולם לא נחשף ומחזיק בידיו כוח עצום המשפיע על יותר ממיליון אזרחי המדינה ובעל יכולת החלטה על השימוש בקרקעות ימדינה עצומות". [לצפייה בכתבה לחץ כאן.](#)

השופט יצחק עמית, בית המשפט העליון: "מציאות זו, בה הרשם יכול למצוא עצמו משמש בערבוביא כמייצג אינטרסים שונים וסותרים כמו אינטרס האגודה מול אינטרס נושי האגודה ובעל סמכות שיפוטית, מבלי שנתונה מעליו סמכות פיקוח ערעורית, מעוררת קושי מושגי ניכר". [לכתבה המלאה לחץ כאן.](#)

פסק דין היסטורי בנוגע למהותו ויסודותיו של הקיבוץ

סוף דבר, מסכמת השופטת פורקצ'ה: "המהפכה שחלה בתפישה המקורית של ההווה הקיבוצית היא אולי התרחשות בלתי-נמנעת במציאות החיים המשתנה של העולם המודרני, ושל ישראל בעשורים האחרונים, מהלכה טרם הושלם, והשלכותיה על המפעל ההתיישבותי טרם התבררו כל צורכן. אולם, בתחומי מהפכה זו יש לקוות ולצפות כי לא יישכח גורלו של הפרט, אשר קשר את גורלו משחר ימיו עם הקיבוץ על פי ערכיו המסורתיים, ציפה והניח כי חייו יתנהלו על פי אורחות החיים המוכרים לו ואשר בהם בחר, ומבקש להגן עתה על ביטחונו הכלכלי והחברתי, אשר הובטחו לו בתשתית הרעיונית המקורית של הקיבוץ, תשתית אשר הפכה אותו לתופעה ייחודית בעלת עוצמה נדירה בדברי ימיה של הצינונות והמדינה המתחדשת". [לפסק הדין המלא לחץ כאן](#); [לכתבה בעיתון הקיבוץ לחץ כאן](#). מסה המאבק: www.save-hanaton.co.il